

Gode bøger til selv læsning i 7. – 10. klasse

Anbefalet af Nicoline Dahlberg, Dansk Lærerforeningens Hus

Huset med de syltede hjerner (2010). Forfatter Peter Mouritzen. Illustrator: Søren Jessen. 7 korte fortællinger, 76 sider. Høst & Søn.

Peter Mouritzen har skrevet syv historier om huse og folkene der bebor dem. Historierne har karakter af en slags barndomserindringer. Uhyggen lurker i alle kroge. Historierne kan være svære at åbne op men giver rig mulighed for at udfordre elevernes evne til at læse mellem linjerne.

”Fortællingerne kræver en aktiv, tolkende læser, og de vil derfor være bedst egnede til litteraturundervisning på det sene mellemtrin og i overbygningen. Samtidig vil de kræve en yderst engageret og motiveret dansklærer. For selv som voksen læser skal man holde tungen lige i munden for at komme ind bag facaden på alle disse huse og deres besynderlige mennesker. Men det er helt afgjort forsøget værd.”

(anmeldt af Helle Friis Mikkelsen, folkeskolen.dk)

”I bogen er der syv historier om ondskab og hemmeligheder. Man bliver underligt grebet af historierne, fordi de ikke afslører deres tricks. Man er nødt til at læse dem et par gange, før man opdager det.”

(anmeldt af Damian Arguimbau, Weekendavisen)

Ud og vende (2010). Forfatter: Merete Pryds Helle. 124 sider. Ungdomsroman. Dansk Lærerforeningens Forlag.

Sofies forældre er skilt, og forældrenes nye samlevende og medbragte børn bringer en masse svære udfordringer med sig. Merete Pryds Helle forstår at skildre familiedramaerne så sol og vind fordeles lige hvilket samtidig understreger hvor svære dilemmaer romanpersonerne står i. Til sidst bliver det hele for meget for Sofie, og hun ender i et stofmisbrug der får hende helt ”ud og vende”. Hjælpen kommer fra uventet hånd, og Sofies syn på de nytilkomne familiemedlemmer bliver et lidt andet.

"Ud og vende" leverer et portræt af en ung generation, der på lang afstand ligner møgforkælede superegoister, der trænger til nærkontakt med værdier som ansvarlighed og taknemmelighed. Tættere på slås de med en dåbsgave af usikkerhed, der bundner i at blive dyrket - når det passer ind i forældrenes tætpakkede kalender - i stedet for bare at være med altid og hele tiden. Merete Pryds Helles sprog er lige til at gå til, emnet er vedkommende for alle, og "Ud og vende" er derfor et oplagt valg til værklæsningen i de store klasser.

(anmeldt af Mette B. Westergaard, folkeskolen.dk)

"Stoffet får hende til at glemme de hjemlige problemer og inden længe er hun dybt afhængig af det hvide stof. Pryds Helle beskriver med kort og koncis prosa Sofies deroute, så man bliver bjergtaget og forfærdet på én og samme tid. Handlingen føles en smule for skabelonagtig til, at bogen er helt vellykket."

(anmeldt af Damian Arguimbau, Weekendavisen)

Svenhammeds journaler (2010). Forfatter: Zulmir Bečević. Oversat fra svensk. Ungdomsroman. 192 sider. Høst & Søn.

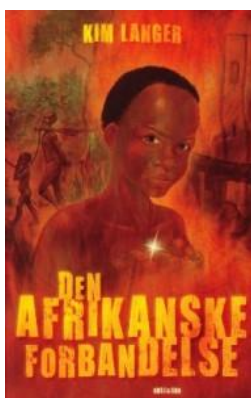
Svenhammed er født i Bosnien-Hercegovina men bor nu i Sverige. På en måde her han hverken del af den ene eller den anden kultur. En motorvej skiller den by Svenhammed bor i i to dele – en ren svensk del og en indvandredel. Svenhammed bor i indvandredelen og er således adskilt fra den vidunderlige Emilia. I sine journaler beskriver Svenhammed sin kamp for retfærdighed og for at finde sin identitet.

"**Svenhammeds journaler** er en velskrevet og vedkommende roman som udover at handle om glæder og besværligheder i forbindelse med teenagelivet også handler om det aktuelle emne som vi kalder integration men som ingen vist efterhånden husker betydning eller mening med. Fordommene klaskes i hovedet på læseren og det er både gribende, frustrerende, skægt og sørgeligt. Svenhammed er levende og hans stemme går klart igennem. Tal med ham!"

(anmeldt af Zenia Johnsen, fortællingen.dk)

"... en voldsom uforløst vrede bobler inden i hovedpersonen med det integrationsvillige navn. Svenhammed kan ikke finde hverken en ud- eller indvej. Zulmir Becevic er især god til at registrere alle de gange, 'vi' snakker forbi 'dem' – og omvendt. De små misforståelser, der kan blive til store katastrofer."

(anmeldt af Steffen Larsen, Politiken)

Kongen af Kandy (2006), Den afrikanske forbandelse (2009), Flugten fra Vestindien (2010). Forfatter Kim Langer. Ungdomsromaner. Bøgerne er på omkring 250 sider. De tre første romaner i en planlagt tetralogi. Sesam/Høst & Søn.

De tre første bind i den planlagte tetralogi om den danske kolonihistorie. *Kongen af Kandy* handler om to brødre ombord på Christian IV's ostindiske flåde som skal indtage Ceylon (1600-tallet). *Den afrikanske forbandelse* beretter om slavernes forhold på den afrikanske guldkyst (1788). *Flugten fra Vestindien* handler

om De Vestindiske Øer frem til slaveriets ophør i 1848. Bøgerne er stærke og sansemættede beretninger der meget levende beretter om den historiske tid de hver især beskriver. Det sidste bind vil efter sigende komme til at foregå på Tranquebar i Indien.

”De skiftende synsvinkler i romanen gør også deres til, at historien rækker ud over ungdomsmålgruppen og rammer alle dem, der ønsker at få et indblik i en sort periode af danmarkshistorien. Det er en på alle måder stor roman, svær at ryste af sig, flot fortalt og uden unødige krum-spring.” (om *Den afrikanske forbandelse*)

(anmeldt af Damian Arguimbau, Weekendavisen)

”Kim Langer er god til at opbygge dramatiske situationer. Han runder landskaber og geografi, så det bliver klart, hvor lille et område alt det store foregik på. Og hvor let det kunne være gået galt. Nu gik det godt takket være gode viljer, held og den fetichpung, som Nelly modtog fra Afrika og anbragte i generalguvernørens fine karet.”

(anmeldt af Steffen Larsen, Politiken)

Flugten (2011). Forfatter: Kim Blæsbjerg. Ungdomsroman. 140 sider. Daneklærerforeningens Forlag.

I Lemvig har gymnasiebandet, The Escape, stor succes. Hovedpersonen Mathias er med på sidelinjen og selvom han ikke er rigtigt bandmedlem, lever han med i drømmen om et internationalt gennembrud. Den nært forestående berømmelse er både besnærende og angstprovokerende. For hvad sker der med bandet

og vennerne omkring det når man tager det ud af Lemvigs trygge rammer? Og hvad hvis drømmene ikke kan bære?

”Det er en roman, der handler om smerten, sorgen og angsten for fremtiden, men også om vildskab, lyst og kærlighed. *Flugten* er bare fornem skrivekunst!”

(anmeldt af Bent Rasmussen, Skolebiblioteket)

”Mathias vil helst være tilskuer. Selv da Mathias for alvor bliver forelsket skjuler han det for sig selv, hvordan det så end kan lade sig gøre. Men det er netop det imponerende ved Blæsbjerg, at han får det til at lykkes og endda virke ikke alene troværdigt, men også naturligt. Det er fabelagtig prosa, klar og fin som krystal.”

(anmeldt af Damian Arguimbau, Weekendavisen)

Nogen er under belejring (2011). Forfatter og illustrator:

Rasmus Bregnhøi. Med efterskrift af Steen Nørskov. Billedfortælling. 68 sider. Høst & Søn.

Rasmus Bregnhøi rejste til Israel og Palæstina for ved selvsyn at erfare konflikten mellem de to folk. Det kom der denne udtrykfulde billedfortælling ud af. Bogen er af meget få ord og er holdt i sort/hvide tegninger bogen igennem. I et forord forklarer Bregnhøi om bogens tilblivelsesproces, og i efterordet forklarer Steen Nørskov om konflikten.

”Et storstilet projekt, prisværdigt neddæmpet dokumenteret i billedbogen for unge og voksne: «Nogen er under belejring» (...)Teksterne er få, korte, lyriske og af svingende kvalitet. Bedst, når de er mest nøgterne og på få linjer beskriver den stadige angst og uro, når «lyden er forkert». Godt gået!”

(anmeldt af Kari Sønsthagen, Berlingske)

”Rasmus Bregnhøi vil vise konflikten på en ny måde med sin bog, som ifølge forlaget er et grafisk prosadigt. Flere af tegningerne er udstyret med en poetisk tekst, der supplerer budskabet. Selv kalder Rasmus Bregnhøi sit værk tegnet dokumentarisme, men medgiver, at det er kunstnerisk formidling.”

(anmeldt af Benjamin Krasnik, Kristeligt Dagblad)

2 kroner og 25 øre (2010). Forfatter: Louis Jensen. Ungdomsroman. 160 sider. Gyldendal.

2 kroner og 25 øre. Det er hvad et sultent barn i Afrika kan ernære sig ved en hel dag. Teenagedrengen som er romanens hovedperson beslutter sig for at handle og ikke længere bare være passiv tilskuer. Først tager han dage fri fra skole for at arbejde i SuperBrugsen for at tjene penge til Afrikas sultende børn. Men lidt efter lidt tages mere drastiske metoder i brug i den gode sags tjeneste. Som en anden Robin Hood begynder han at stjæle fra de rige og give til de fattige. Ja, han går videre end det – hans kompromisløse mission bringer ham helt til Afrika.

”Forfatteren turnerer denne store fortælling både kort og kondenseret og skriver med en letthed, der kontrasterer indholdets alvor. Som altid, når det gælder Jensens tekster, er dette fantastisk realisme, altså virkelighedstro midt i sin vilde usandsynlighed og derfor mere hårdtslående (...) En øjenåbnende og mesterlig bog!”

(anmeldt af Kari Sønsthagen, Berlingske)

”Den barske tematik og de knivskarptskårne sætninger kontrasteres af glimtvis fantastiske indslag og den poesi, der præger afsnittene om forelskelsen i Anne. Det er en både smuk og modig bog, som helt sikkert vil skabe debat i klasseværelserne og tvivl i teenagesindene.”

(anmeldt af Karen-Lise Søndergaard, Jyllands-Posten)

Tretten tynde teenagere (2011). Forfatter: Jesper Wung-Sung. Novellesamling. 128 sider. Dansk lærerforeningens Forlag.

I HAVE TO BE PERFECT, står der på forsiden af *Tretten tynde teenagere*. Det er på mange måder dette kompromisløse ud-sagn, som de unge novellepersoner med en determineret attitude kæmper for at indfri. Personerne kæmper nogle stærke, groteske og hudløst selvudleverende kampe for at blive klassens mest populære, for at få det perfekte kærlighedsforhold, og nogen af dem ligefrem for deres liv.

”Sjovt er det i det hele taget ikke at være bogens unge, der sitrer intenst tilstedeværende uden at føle sig hele og set (...) Og det er tvivlen sammen med fortvivlelsen, visionerne og i flere be-

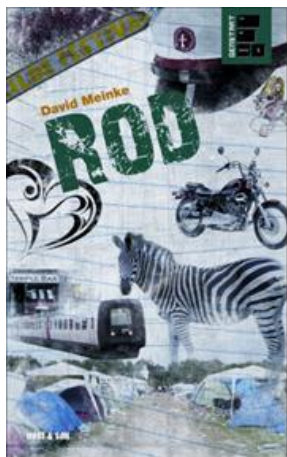
tydninger skørheden, som sammen med forfatterens sprog gør 'Tretten tynde teenagere' indtryksfuld."

(anmeldt af Steffen Larsen, Politiken)

"Alle noveller har denne twist i forhold til tanken om det perfekte, at det hele tiden går i for-
ening med
det kyniske, det uempatiske/egoistiske, det fortvivlede, det reserverede og det utilstrækkelige,
hvorigennem

det perfekte absurd nok opløser sig selv. Du kan søge det perfekte, men aldrig nå det."

(anmeldt af Eiler Jensen, Skolebiblioteket)

Genstart 1-6 (2009-2010). Forfattere: Ina Bruhn, David Meinke og Caroline Ørsum. Ungdomsromaner. Bøgerne er mellem 150 og 200 sider lange. Høst & Søn.

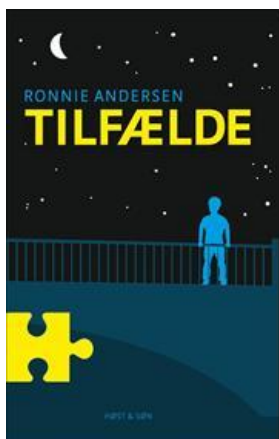
Genstart er en serie på seks bøger. De tre forfattere har skrevet to bøger hver i beretningen om gymnasiekammeraten, Jonathans, forsvinden. Nick, Mateus og Liv kaster sig ud i eftersøgningen, og vi får i den forbindelse et kig ind i hver deres ungdomsliv med de udfordringer de hver især kæmper med. Deres personligheder er meget forskellige og deres forhold til Jonathan ligeså. Bind 1 kan sagtens læses separat og bruges til litteraturarbejdet i klassen. Med seriens spændingsniveau skulle der være gode muligheder for at eleverne motiveres til at gå om bord i de efterfølgende bind.

"Personerne virker som troværdige unge mennesker. De kommer i problemer, også ret dramatiske, og man når at overveje, om det ikke er overdrevet, men det virker for det meste ikke urealistisk, men så meget mere skræmmende, hvilken barsk verden de unge skal navigere i. (...)I projektet er der spænding hele vejen igennem, men første og fjerde bog er de bedste. Her er de stærkeste personskildringer og den strammeste fortælling."

(anmeldt af Line Beck Rasmussen, Information)

"Og mon ikke serien, der har tv-mediet som forbillede, også vil blive filmatiseret? (...) Indtil da kan jeg kun anbefale alle at give sig i kast med de små, kompakte bind og ved selvsyn konstatere, at krimier og ungdomsmiljøer klæder hinanden."

(anmeldt af Damian Arguimbau, Weekendavisen)

Tilfælde (2011). Ronni Andersen. Ungdomsroman. 234 sider. Høst & Søn.

Tilfælde er tredje bind i Ronni Andersens trilogi om drenge fra forskellige samfundsklasser. Tidligere er udkommet *Date med en engel* (2008) og *6* (2010).

Som hovedpersonerne i de to foregående bind har Jon et værre rod i sit liv og ligesom drengene i de to foregående bind, flygter han fra sine følelser ved at organisere sit liv i sindrige systemer. Jon lider af alverdens sygdomme lige fra narkolepsi

og til uro i benene. Han har rige forældre og et ønskebarn af en lillebror. Jon bliver gode venner med den ikke helt pålidelige Oliver. Og med Nadja, som heller ikke er som folk er flest. Jon er faktisk lidt forelsket i dem begge to.

”Ronnie Andersen har fat i dybereliggende følelser hos de unge, som han skriver om. Han har et utroligt godt øre for sproget hos de unge og formår at omsætte det i sansemættet litteratur.”
(anmeldt af C.C. Rasmussen, folkeskolen.dk)

”Jon virker som et koncept. Ikke alene fordi han som figur er så latterlig, men også fordi han som person er så kropumulig, at han næppe kan eksistere. Persongalleriet er tosset, men den verden, de bevæger sig i, er god nok. Som læser står man derfor i læsningen midt ude i virkeligheden, men med en håndfuld besynderlige mennesker, der hverken forstår sig selv eller hinanden.”

(anmeldt af Damian Arguimbau, Weekendavisen)